

Den 31. oktober 2001 afgav jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 2. april 2001 af detentionen i Ringsted. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 19. december 2001 med bilag fra Politimesteren i Ringsted og en udtalelse af 9. januar 2002 fra Justitsministeriet der henholdt sig hertil. Ministeriet bemærkede samtidig at udtalelsen ikke gav ministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 1. Detentionslokalerne

Jeg udtalte at det efter min opfattelse ikke er tilfredsstillende at den tilbageholdte visiteres i et lokale som tillige anvendes til gennemgang for personalet. Jeg bad politimesteren oplyse mig om hvorvidt der inden for de bygningsmæssige rammer er mulighed for (og eventuelt planer om) at henlægge visitationen til et sted hvor der ikke er gennemgang af personale.

Politimesteren har i den anledning anført følgende:

”...

Det har i anledning af Ombudsmandens bemærkninger været nøje drøftet, om det vil være muligt at flytte visitationen til et sted, hvor der ikke er gennemgang af personale.

Der ses dog ikke at være mulighed for dette inden for de bygningsmæssige rammer, da visitationen nødvendigvis skal foregå tæt på vagthavendes arbejdslokale af hensyn til dennes øvrige funktioner (telefon, radio, hovedindgang mv.)

Henset til, at lokalet kun sjældent bruges som gennemgang (kun hvor patruljepersonale til- eller afgår) og da der typisk kun er 1 – 2 kørehold på arbejde ad gangen, er det ikke indtrykket, at der foreligger noget problem i praksis.”

Jeg tager det oplyste til efterretning og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2. Rapportgennemgang

Jeg anmodede om oplysning om baggrunden for at den pågældende i et konkret tilfælde (en anbringelse den 24. december 2000) blev anbragt i venterum og efterfølgende (godt en time senere) blev overflyttet til detentionen. Jeg bemærkede at begge detentionslokalerne var ledige på det pågældende tidspunkt.

Politimesteren har hertil anført følgende:

”Af rapportmaterialet og forklaring fra det involverede personale fremgår, at der blev indbragt 2 personer samtidig fra samme sag. Den ene blev først fremstillet for vagthavende og herefter sat i venterum mens personalet hjalp hinanden med fremstilling af nr. 2. Sidstnævnte blev straks efter visitationen ført til detentionen. Andre presserende opgaver gjorde herefter, at nr. 1 først senere kunne føres fra venterummet til detentionen. Anholdelsesrapporten for nr. 2 må desværre regnes for bortkommet, idet den ellers ville have været med i Ombudsmandens materiale.”

Det er beklageligt at anholdelsesrapporten vedrørende den anden person der samtidig blev indbragt, er bortkommet.

Af de nu foreliggende oplysninger fremgår det at der i det konkrete tilfælde som jeg spurgte til, ikke var tale om en venterumsanbringelse (som jeg umiddelbart gik ud fra), men om en detentionsanbringelse. Da venterummene er beliggende ved visitationsskranken, mens detentionslokalerne er i kælderens, har jeg ingen bemærkninger til at den pågældende blev anbragt i venterum mens den anden person der blev indbragt, blev fremstillet for vagthavende.

Inspektionen omfattede ikke venterummene, og jeg er (derfor) ikke bekendt med indretningen af disse rum, herunder hvorvidt der er mulighed for elektronisk overvågning. Ifølge rapporten var der ikke personligt tilsyn med den pågældende under dennes ophold i venterummet.

Inden jeg tager stilling til om jeg har grundlag for at kritisere at den pågældende først efter 1 time og 10 minutter blev flyttet fra venterummet til detentionen, beder jeg politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse vedrørende dette forhold.

Idet der var tale om en detentionsanbringelse, fandt bestemmelserne i detentionskundgørelsen anvendelse også under den pågældendes ophold i venterummet. Det er beklageligt at der ikke var tilsyn med den pågældende under dennes ophold i venterummet i overensstemmelse med den dagældende kundgørelses § 17, stk. 4.

Jeg anmodede politimesteren om at oplyse om politiet i Ringsted nu (efter ikrafttrædelsen den 1. august 2001 af den nye detentionskundgørelse) anvender Rigspolitechefens blanket (der er vedlagt som bilag til kundgørelsen), eller om der er udfærdiget en ny lokal blanket. Hvis sidstnævnte er tilfældet, bad jeg om et eksemplar heraf – og af eventuelle retningslinjer for anvendelsen af blanketten, hvis sådanne er udstedt.

Politimesteren har oplyst at der er udfærdiget en ny lokal blanket som blev taget i brug den 1. august 2001. Blanketten er senere tilrettet en smule efter en evaluering. Politimesteren har vedlagt kopi af blanketten og Politimestermeddelelse 12/2001 (af 31. juli 2001).

Jeg har noteret mig at der er udfærdiget en ny blanket der indeholder alle de samme oplysninger som Rigspolitechefens blanket P152. (Jeg forudsætter at der – ligesom på blanket P152 – på bagsiden er rubrikker til angivelse af tilsynsnotater; jeg går ud fra at det skyldes en kopieringsfejl at jeg ikke har modtaget kopi heraf). Jeg har endvidere noteret mig at der i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse er udstedt en (ny) politimestermeddelelse.

Ad punkt 2.2. Lægeundersøgelse

Jeg bad politimesteren om at oplyse nærmere om den fremgangsmåde der følges ved tilkald af læge, herunder om hvilke aftaler med læger der måtte være indgået med henblik på gennemførelse af tilsyn med detentionsanbringelse snarest muligt efter indbringelsen til stationen. Jeg bad endvidere politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der havde været rykket for lægetilsyn i otte nærmere angivne tilfælde hvor der gik mere end 1 time fra indbringelsen til stationen til lægetilsynet fandt sted, og om hvorvidt ventetiderne måtte anses for acceptable. Jeg henviste i den forbindelse også til Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 2. december 1997 til samtlige politimestre og Politidirektøren i København, hvori ministeriet har henstillet at der indgås lokale aftaler hvor dette er nødvendigt for effektivt at sikre det foreskrevne lægetilsyn ved detentionsanbringelse.

Over for Justitsministeriet henviste jeg til min anmodning i rapporten vedrørende min inspektion af detentionen i Aabenraa om en udtalelse fra Justitsministeriet som behandler spørgsmålene om tidspunkter for lægetilsyn i de sager som jeg gennemgik i denne sag. Jeg bad tilsvarende om ministeriets (eventuelle yderligere) bemærkninger til de rejste spørgsmål i relation til inspektionen af detentionen i Ringsted. Justitsministeriet er ikke kommet med sådanne bemærkninger.

Jeg bad tillige politimesteren om at oplyse om den nye ordning med obligatorisk lægeundersøgelse af detentionsanbragte fra 1. august 2001 havde medført eller ville medføre initiativer fra politiets side i forhold til lægerne i byen og/eller Rigspolitechefens administrationsafdeling. Hvad dette sidste angik, henviste jeg til den skrivelse af 28. juni 2001 hvormed den nye kundgørelse blev udsendt til samtlige politimestre og Politidirektøren i København. Det fremgår heraf at politikred-

se der mod forventning skulle få problemer med at skabe et effektivt lægetilsyn med detentionsanbragte, bedes rette henvendelse til Rigspolitechefens administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet.

Politimesteren har i den anledning anført følgende:

”Som det fremgår af vedlagte notat af 9. august 2000 fra politiinspektøren, blev der i november 1999 indgået en aftale med vagtlægerne om tilsyn af detentionsanbragte. Der er i år yderligere indgået aftale med en enkelt læge med bopæl i Ringsted by, idet denne læge vil kunne tilkaldes, når han er på sin bopæl.

Ved tilkald af læger på hverdage – altså uden for lægevagtens åbningstider – kan det være særdeles vanskeligt eller umuligt for de praktiserende læger at foretage lægetilsyn i detentionen.

For så vidt angår proceduren for tilkald af lægen, er det over for de vagthavende indskærpet at anvende de nye regler i kundgørelsen. Travlhed hos den vagthavende og/eller hos lægevagten kan dog betyde, at det ikke i alle tilfælde vil være muligt for den vagthavende at tilkalde lægen, så hurtigt som kundgørelsen foreskriver, ligesom der i nogle tilfælde kan medgå nogen ventetid, inden der opnås telefonisk kontakt med lægevagten. Hertil kommer naturligvis, at lægevagten kan være bundet af lægebesøg hos patienter.

I tilfælde, hvor det ikke er muligt at tilkalde en læge til stationen, vil politiet være henvist til at lade den berusede fremstille på en skadestue eller hos den praktiserende læge, når dette er praktisk muligt på grund af den berusedes adfærd.

Der er ikke gjort notater om årsagen til, at der i de nævnte otte tilfælde gik mere end 1 time fra indbringelsen til lægeundersøgelsen fandt sted, og om der er rykket for tilsynet.

De vagthavende vil blive anmodet om fremover at gøre notater herom.

I det store og hele er det mit indtryk, at ordningen fungerer tilfredsstillende, og at ventetiderne med baggrund i mine foranstående bemærkninger må anses for acceptable.

Jeg vil i den nærmeste fremtid anmode om en evaluering af ordningen med vagtlægechefen.”

Jeg har noteret mig at der (i 1999) er indgået en aftale med læger, og at aftalen i 2001 er udvidet til at omfatte yderligere en læge (med bopæl i Ringsted by). Jeg har endvidere noteret mig at det

er politimesterens indtryk at ordningen fungerer tilfredsstillende, men at politimesteren i nærmeste fremtid vil anmode om en evaluering af ordningen.

Jeg beder om underretning om resultatet af denne evaluering.

Jeg tager til efterretning at det ikke er muligt at oplyse om der i de konkrete tilfælde har været rykket for svar (hvad jeg umiddelbart går ud fra ikke har været tilfældet, idet jeg går ud fra at der ville være gjort notat herom hvis der var rykket). Jeg har endvidere noteret mig at de vagthavende vil blive anmodet om fremover at gøre notat hvis der ikke sker lægetilsyn inden for rimelig tid, og om hvorvidt der er rykket for tilsynet.

Bortset fra at bemærke at jeg går ud fra at der rykkes for tilsynet hvis lægen ikke kommer inden for rimelig tid, herunder inden for rimelig kort tid efter et eventuelt ved tilkaldet angivet tidspunkt for hvornår lægen regnede med at komme, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om rykkere for tilsyn.

Jeg har endelig noteret mig at politimesteren på baggrund af de forhold som politimesteren har redegjort nærmere for, finder at ventetiderne (der i 4 af de 8 tilfælde var mellem 1 og 2 timer og i de øvrige 4 tilfælde mellem 2 og 3 timer) har været acceptable.

Hvad det sidste angår, forstår jeg det af politimesteren anførte hvorefter ventetiderne ”med baggrund i” bemærkningerne om de forhold der kan bevirke at lægetilsyn trækker ud, må anses for acceptable, sådan at det alene er på grund af disse forhold at politimesteren finder at ventetiderne er acceptable. Jeg forstår det med andre ord sådan at politimesteren ikke finder tidspunkterne for lægetilsyn acceptable hvis der bortses fra disse forhold.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Aabenraa hvor jeg stillede Politimesteren i Gråsten samme spørgsmål vedrørende det acceptable i at lægetilsyn i flere tilfælde skete mere end 1 time efter indbringelsen til detentionen, anførte denne politimester at ventetiderne ikke kunne anses for acceptable, men at de faktiske forhold, bl.a. geografiske forhold (køretid for lægerne), kun-

ne bevirke at der gik længere tid. Justitsministeriet noterede sig at politimesteren ikke fandt ventetiderne acceptable, men henholdt sig samtidig til politimesterens oplysninger om at de geografiske forhold i politikredsen medfører at der i enkelte tilfælde uundgåeligt vil kunne være en vis ventetid. Justitsministeriet har som nævnt ovenfor ikke haft yderligere bemærkninger for så vidt angår inspektionssagen vedrørende detentionen i Ringsted.

Jeg går ud fra at de geografiske forhold i Ringsted politikreds (normalt) ikke på samme måde som i Gråsten Politikreds kan være årsag til sene lægetilsyn med de detentionsanbragte.

I min opfølgingsrapport af 13. marts 2002 vedrørende inspektionen af detentionen i Aabenraa har jeg bemærket at jeg ikke kan være enig med politimesteren og Justitsministeriet i at der kun var tale om lang ventetid i enkelte tilfælde idet de 6 tilfælde hvor der var gået mere end 1 time, udgjorde halvdelen af de sager hvori der havde været lægetilsyn. Jeg tilkendegav dog samtidig at jeg var opmærksom på at antallet af undersøgte sager ikke var stort nok til at give et sikkert billede af problemets gennemsnitlige omfang. Jeg erklærede mig enig med politimesteren i at ventetiderne i de 6 tilfælde (mere end 1 time) havde været uacceptable.

For så vidt angår detentionen i Ringsted udgør antallet af tilfælde hvor der gik mere end 1 time efter indbringelsen før der fandt lægetilsyn sted, 8 af de i alt 12 tilfælde hvor der fandt lægetilsyn sted i detentionen. Der er således heller ikke her tale om enkelte tilfælde hvor der gik mere end 1 time fra indbringelsen til der fandt lægetilsyn sted.

Det er på baggrund af det anførte min opfattelse at ventetider på lægetilsyn heller ikke i de 8 sager vedrørende detentionen i Ringsted hvor der gik mere end 1 time (i 4 tilfælde mere end 2 timer), har været acceptable.

Justitsministeriet bemærkede endvidere i sin udtalelse vedrørende inspektionen af detentionen i Aabenraa at ministeriet fandt at en af Politimesteren i Gråsten omtalt ordning med at transportere den anholdte til skadestuen i de tilfælde hvor alle vagtlæger måtte være optaget, forekom at være

en ”god og konstruktiv ordning, der vil kunne medvirke til en hurtigere lægelig undersøgelse i overensstemmelse med detentionskundgørelsens intentioner om, at lægetilsyn finder sted snarest muligt.”

Jeg forstår det anførte i Politimesteren i Ringsteds udtalelse om at politiet vil være ”henvist” til at indbringe de tilbageholdte til skadestuen eller praktiserende læge hvis det ikke er muligt at få en læge til at foretage tilsyn i detentionen, sådan at der også i Ringsted politikreds rent faktisk sker en sådan indbringelse hvis det ikke er muligt at få en læge til at foretage tilsyn i detentionen – forudsat at den tilbageholdtes adfærd gør en sådan indbringelse mulig.

Jeg har tidligere i forbindelse med min inspektion af detentionen i Frederikssund udtalt at jeg gik ud fra at der foranstaltes lægeundersøgelse på skadestue såfremt dette er mest hensigtsmæssigt, f.eks. fordi det er vanskeligt eller umuligt at skaffe læge inden for rimelig tid. I opfølgingsrapporten vedrørende min inspektion af detentionen i Aabenraa har jeg erklæret mig enig med Justitsministeriet i at lægeundersøgelse på skadestue hvis alle vagtlæger er optaget af sygebesøg, er en god og konstruktiv ordning, men jeg har dog samtidig bemærket at en sådan ordning må anses for subsidiær i forhold til det lægetilsyn der finder sted i detentionen.

Jeg er således enig i at der bør ske indbringelse til skadestue hvis det ikke er muligt at få en læge til at foretage tilsyn med den tilbageholdte i detentionen. Som det fremgår af min udtalelse i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i Frederikssund, gælder det efter min opfattelse også hvis det ved henvendelse til lægen bliver oplyst at denne ikke kan komme inden for rimelig tid.

For så vidt angår det oplyste i politimesterens udtalelse om de forhold der kan bevirke at lægetilsyn trækker ud, henviser jeg i øvrigt til at jeg, som angivet i rapporten, tidligere har udtalt at der ikke må gå mere end 10-15 minutter før der sker lægetilkald, og at det fremgår af bestemmelsen i den nugældende kundgørelses § 6 at der skal ske lægetilkald umiddelbart efter underretningen af vagthavende. Travlhed hos politiet kan således efter min opfattelse (normalt) ikke begrunde at der ikke sker (forsøg på) lægetilkald i overensstemmelse med kundgørelsen. At det kan være svært at komme igennem til lægen, eller at lægetilsyn på grund af travlhed hos lægen/lægevagten ikke kan gennemføres inden for rimelig tid, er en anden sag. Som anført ovenfor må det i konkrete tilfælde

overvejes i stedet at indbringe den pågældende til skadestuen. Er der derimod tale om generelle problemer, bør der rettes henvendelse til Rigspolitechefens administrationsafdeling der herefter vil være behjælpelig med at forsøge at løse problemet, jf. Rigspolitechefens skrivelse af 28. juni 2001.

Idet jeg går ud fra at Politimesteren i Ringsted vil følge denne fremgangsmåde såfremt der er, eller senere viser sig at være problemer med at skabe et effektivt lægetilsyn, og idet jeg har noteret mig at reglerne i den nye kundgørelse om lægetilkald er indskærpet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 2.5. Tilsyn

Jeg anmodede politimesteren om en udtalelse om overholdelse af bestemmelsen i kundgørelsens § 17, stk. 4, i den sidste del af anbringelsen indtil løsladelsen i 7 tilfælde hvor der gik mellem ca. 1 time og 3 timer og 35 minutter fra det sidst noterede tilsyn til løsladelsestidspunktet.

Politimesteren har anført følgende:

”Jeg har konstateret, at der ikke er ført notat om tilsyn i de 7 nævnte tilfælde og skal beklage dette. Tilsyns- og notatpligten er indskærpet over for de vagthavende.

Efter en nærmere gennemgang af sagerne kan jeg supplerende oplyse, at der er foretaget afhøring af den anbragte inden løsladelse i 4 af sagerne. Afhøringerne har dog ikke været så langvarige, at Kdg.’s bestemmelser er dokumenteret overholdt.”

Jeg er enig i at det er beklageligt at der i de 7 tilfælde ikke i den sidste del af anbringelsen har været ført tilsyn med den anbragte i overensstemmelse med den dagældende kundgørelses § 17, stk. 4. Jeg har noteret mig at politimesteren har indskærpet såvel tilsyns- som notatpligten.

Jeg anmodede politimesteren om at oplyse om der var fastsat lokale bestemmelser om tilsynets forløb, og i givet fald sende mig en kopi heraf.

Politimesteren har oplyst at der ikke er fastsat sådanne lokale bestemmelser. (Der er dog i forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse udfærdiget ovennævnte politimestermeddelelse nr. 12/2001 af 31. juli 2001).

Jeg har noteret mig det oplyste.

Politimesteren har afslutningsvis anført følgende:

”Generelt kan jeg oplyse, at Rapporten er og yderligere vil blive drøftet indgående med de vagthavende, ligesom de gældende regler er indskærpet også i forbindelse med implementeringen og evalueringen af den nye Kdg.
...”

Jeg har noteret mig disse oplysninger.

Ad punkt 3. Opfølgning

Jeg har bedt politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse vedrørende et enkelt forhold, jf. pkt. 2, og politimesteren om underretning om et andet forhold, jf. pkt. 2.2.

Ad punkt 4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Ringsted, Justitsministeriet, Rigspolitechefen og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen